

KĀ TURI ZINĀTE KĪEKVIENAS
P A R T I Z Ā N A S

K Ē S U T I S

KĄ TURI ŽINOTI KIEKVIENAS P A R T I Z A N A S

oo

A. BENDRYBĖS

1. Aukšta tautinė sąveika, kilni savo krašto meilė ir primestos mūsų tautai okupacinės santvarkos neapykanta skatina partizanus vesti žūtbūtinę kovą su okupantais ir jų pardsidavėliais.

Partizanai yra aktyvieji tos kovos nešėjai. Jų veiksmas yra sukaupta mūsų tautiečių viltis, dedamas višiškas pasitikėjimas.

Partizanai neprivalo to pasitikėjimo sugriauti arba jį pakirsti.

2. Visi partizaniniai veiksmai turi būti drąsūs, kilūs ir nuosaikūs, tačiau griežti ir kieti mūsų tautos priešams.

3. Visų Lietuvos partizanų tikslas bus pasiektas, kai bus atstatyta laisva, nepriklausoma, demokratiniais pagrindais tvarkoma Lietuvos valstybė.

Siekdami šio tikslo partizanai veikia ginklu rankoje. Todėl veiksmy pagrindas yra dedami mūsų kariuomenės statutai, kiek jie yra būdingi ir pritaikomi partizaniniams veiksams ir kautynėms.

B. BENDROS ŽINIOS APIE PARTIZANINĘ KOVĄ

Kovos savumai.

4. Ypatingos partizaninės veiklos sąlygos ir aplinkybės prieš okupaciją ir prieš okupacinės santvarkos pašalinimo metu iškelia ir diktuoja būdingus partizaninės kovos uždavinius.

5. Prieš okupacijos metu svarbiausius partizaninės kovos uždavinius sudaro kova prieš okupacinės valdžios ir pardsidavėlių vylomą krašto gyventojų naikinimą, išvežimą ir kolonizaciją svetimaisiais, kova prieš krašto alinimą ir naikinimą.

6. Okupacinės santvarkos

p a š a i i n i m o m e t u svarbiausieji partizaninės kovos uždaviniai bus šie: apsaugoti mūsų krašto gyventojus ir krašto vertybes nuo sunaikinimo ir išvežimo, užmugario kova, nukreipta prieš karo padėtyje esantį ir siautėjantį priešą.

7. Partizanai veikia nedideliais partizanų daliniais /partizanų grandimis, skyriais, būriais, kuopomis/, išnaudodami savojo krašto vietos sąvumus, atlikdami savo žygius naktį, rūke, pūgoje, priešą užtikdami netikėtai ir nepasiruošusi, sunaiviai slėpdamiesi patys ir slėpdami savo veiksmus bei jų padarinius.

Partizanai kaunasi, klausydamasi savo vadų įsakymų, rodydami plačią savo iniciatyvą, padėdami vienas kitam bendrojo tikslo ir broliškumo skatinami.

Partizanų dalinių sudėtis.

8. Partizanų dalinių sudėtis nustatyta atskirais nuostatais.

Partizanų daliniai pavadinami tam tikslui nustatytais slaptavardžiais.

9. Pradedant partizanų būrio vadu, visi vadai turi v a d o v a v i m o d a l i n i u s . Vadovavimo dalino dydis priklauso nuo vieneto dydžio.

Vadovavimo dalinys palengvina vadui vadovauti. Jis laiduoja nuolatinį veikimą.

10. Tam tikrais atvejais, taip pat tam tikriems uždaviniams atlikti iš atskirų vienetų gali būti išskirtos partizanų saujekos arba atskiri partizanai ir sudaromas p a r t i z a n ų b ū r e l i s .

Partizanų vadas, kuris sudaro partizanų būrelį, kiekvienu atveju turi paskirti būrelio viršininką.

Ginklai.

11. Partizanų naudojami šie ginklai: šautuvas, pusiautomatinis šautuvas, lengvasis ir sunkusis kulkosvaidis, atakes šautuvas, automatinis pistoletas, pistoletas, minosvaidis, rankiniai ir šautuvinė granata, sprogstamosios medžiagos ir sprogdinimo priemonės.

12. Šautuvas ir pusiautomatinis šautuvas yra pagrindiniai partizanų ginklai.

Šautuvo ir pusiautomatinio šautuvo trajektorija iki 600 m. nepakyla aukščiau žmogaus ūgio; ugnis tikra į aukštus taikinius iki 600 m, į vidutinius iki 400 m ir į mažus /galvos/ iki 200 m.

Šarvų pramušamosios kulkos iš 400 m, statmenai pataikiusios, pramuša šarvą iki 8 mm.

13. Lengvasis ar sunkusis kulkosvaidis yra pagrinadinis partizanų skyriaus ginklas.

Iš kulkosvaidžio paprastai šaudoma trumpomis 4 - 8 šūvių eilėmis. Šaudant didesnėmis eilėmis, ugnis darosi netaikli, sunaudojama daugiau šovinių. Ilgesnės šūvių eilės leidžiamos tik atskirais atsitikimais į tirštus priešo telkinius, prieš smūgiui /atakai/ atmušti.

Iš kulkosvaidžio privalo mokėti šaudyti kiekvienas skyriaus partizanas ir mokėti pašalinti pasitaikusias kliūtis.

Kulkosvaidžių ugnis tikra į aukštus ir gilius taikinius iki 1.200 m, į žemus taikinius - iki 800 m.

14. Atakos šautuvas gali pavaduoti kulkosvaidį; jo ugnis tikra iki 500 m.

15. Automatinis pistoletas ir pistoletas yra artimųjų kautynių ginklai.

Aut. pist. ugnis tikra iki 150 m, pistoleto /9 ir 7,62 mm/ - iki 50 m.

Granatos yra artimųjų kautynių asmeniniai partizanų ginklai.

Granatos paprastai naudojamos uždanga prisidengusiam priešui naikinti.

Granatos yra ginamosios ir puolamosios.

Puolamoji granata /vadinama kotine, kiaušinių arba lempute/ sveria 400-600 g, nusviedžiama toliausiai iki 50 m, vidutiniškai - 25 m. sprokusios puolamosios granatos skeveldros veikia 20-30 m skersmens plote.

Ginamosios granatos /taip pat puolamosios su uždėtu šarvu/ skeveldros veikia apie 100 m skersmens plote.

Ginamąją granatą išmetus, reikia pasislėpti už uždangos.

Kelios granatos, surištos kruvon, iš artimo atstumo gali būti panaudojamos prieš šarvuočius sprogdinti.

Šautuvinė granata vidutiniškai sveria 500-1500

g ir gali būti nusviesta iki 400 m. Šautuvinė gra-
nata veikia daug stipriau už rankinę granatą.

17. Minesvaidis gali šaudyti labai riestomis
trajektorijomis ir pakankamais atstumais apie 1500
- 3500 m. Jis partizanams pavaduoja artileriją.

18. Sprogstančios medžiagos ir sprogdinimo kt
priemonės vartojamos specialioms uždaviniais vykdy-
ti /sprogdinimui/.

Ginklo naudojimo taisyklės.

19. Savo gerbią ir dar pajėgias rankose išlai-
kyti ginklą partizanai kautynėse nemeta ir nepalie-
ka tiek asmeninio, tiek taktinio ginklo.

Jokiu atveju vartoti tinkamas ginklas neturi
pakiuti į priešo rankas. Nesant kitokios išeities,
ginklas turi būti sugadinamas.

C. BENDRIEJI KOVOS DĖSINIAI

Dvasinių jėgų reikšmė.

20. Priešas kovoje dėl siekių, kurie stovi prieš
įgimtą žmoniškumą, teisę ir teisėtumą.

Priešas neturi aukšto kovos tikslo, dėl kurio
jis būtų pasiryžęs pasišventusiai kovoti ir auko-
ti savo gyvybę.

Kas kovoja dėl aukšto tikslų - dėl mūsų
Tėvynės laisvės ir nepriklausomybės.

Mes šioje kovoje esame pranašesnės dvasios.

Mūsų priešas priemonės ir veiksmai negali
laiduoti dvasia stipresnių ir pasišventusių parti-
zanų sunaikinimo.

Galutinai laimės tie, kurie bus stipresnės ir
nenugalimos dvasios.

Ne tas nugalėtas yra, kas daugiausia nuėjo,
bet tas, kurio dvasia buvo pirmiausia palaužta.

Kad nugalėtume ir pasiek-
tume laisvės, reikia norėti
nugalėti ir nesigailėti di-
džiausių pastangų ir vargo.

Kilnūs darbai atliekami
tik atkakliai kovojant ir
kantriai pašalinant visas

kelyje į tikslą sutiktas kliūtis.

Mūsų dvasinių jėgų pagrindas yra visos tautos atkalimas, pasiryžimas laimėti ir visus jungiančios pastangos numesti vergijos pančius.

Nuolat reikia siekti pasitikėjimo savimi, savo vadais, savo tautos ateitimi, jį įdiegti kitiems, plačiau vertinti įvykius, nesijaudinti dėl vietinių nepasisekimų ar trūkumų.

Reikia vengti žodžių ir darbų, kurie keltų nepasitikėjimą.

Stiprios dvasios partizanų kelyje į laisvę nepalauš nei kietas vargas, nei mirties pavojus.

Vado ir dalinio privalumai.

21. Partizaniniuose veiksmuose ir kautynėse vien partizanų narsumo nepakanka.

Partizanų dalinio vertė labai daug priklauso nuo jo vado vertės.

Vadas turi savo valdinius mylėti, su jais elgtis teviškai. Jis turi būti visur jiems pavyzdžiu, mokėti valdyti ir vadovauti, turėti nuojautą ir tvirtą būdą.

Vadas turi būti teisingas, korektiškas, už vis labiausiai vengti asmenine simpatija paremto valdinių rėšlavimo ir dirbtinio populiarumo ieškojimo.

22. Vadas turi rūpintis, kad būtų stropiai šiluma draumės.

Gerai pareigas einančius valdinius pagirti, paskatinti nusižengusius įspėti ir, reikalui esant, bausti.

Vadas visada turi rūpintis ne savo asmens, bet valdinių gerove. Jis privalo mokėti iškelti savo valdinių narsumą, šaltakarajiškumą ir sveiką iniciatyvą.

23. Kiekvienas vadas turi ypatingai šiąrėti, kad jo ir priklausančių vadų veiksmai būtų gerai apgalvoti, teisingi, suderinti su tikrove.

24. Vadovauti - reiškia numatyti, įsakyti ir reikalauti įsakymų vykdymo.

Bet kuris vadas partizaniniuose veiksmuose ar kautynėse turi:

- a/ gerai atsiminti gautąjį uždavinį;
- b/ mokėti spręsti;
- c/ mokėti sprendimą išreikšti aiškiai įsakymu ir paskirstyti uždavinius tarp valdinių;
- d/ nurodyti valdiniam tinkamas priemones;
- e/ žiūrėti, kad pasirengiama būtų slaptai, veiklama - staigiai ir netikėtai;
- f/ rinkti žinias ir jas teikti savo viršiniui, nuolat rūpintis sekimu, žvalgymu ir ryšiais;
- g/ rūpintis savo dalinio saugumu;
- h/ visais atvejais kuo energingiausiai iki pat galo vykdyti savo uždavinį;
- i/ nusatyti ir nurodyti susirinkimo vietą arba ryši tuo atveju, jei dalinys bet kuriuo momentu būtų išsklaidytas arba atkirstas.

23. Kautynėse ne visada vadas gali visur laiku suspėti. Todėl valdinių iniciatyva kautynėse - visai normalus dalykas. Reiškiant iniciatyvą, reikia susivokti aplinkybėse ir greitai spręsti.

24. Vadas neturi slėpti nuo valdinių juos galinčių ištikti pavojų, nes žinojimas apie galimą pavojų sumažina jo netikėtumą.

Partizano pareigos partizaniniuose veiksmuose ir kautynėse.

25. Vykdydamas duotą uždavinį arba kaudamasis, partizanas sąžiningai, nepaprastu patvarumu ir pasišventimu, nesitikėdamas jokios paramos iš kitur ir neabejodamas duotojo uždavinio pasisekimu, privalo garbingai atlikti savo, krašto mylinčio sūnaus, pareigą ir ištesėti duotąją priesaiką.

26. Draudžiama nutraukti kautynes arba pertraukti vykdomą uždavinį teisinti, kad buvo nutrukę ryšiai, pasirodė priešas ir pan.

Partizanas kovos lauką gali palikti tik įsakytas ar įvykęs duotąjį uždavinį.

27. Partizanas, - tiek eilinis, tiek vadas, -, kuris kautynėse susvyruotų, manydamas, kad jau nebėra vilties ir nuspręstą pasiduoti priešui, padarytų sau ir savo daliniui amžiną gėdą ir sulauk-

tų visos lietuvių tautos paniekos bei neapykantos.

Tarimieji beviltiška padėtis dažnai patalsona atkakliai ginantis arba, panaudojus visus būdus bei priemones, prasiveržiant pro priešą.

Veikiančių ginklu rankose ir dar kautis pajėgias partizanas gyvas priešui nepasiduoda.

28. Parėkęs į priešo belaisvę partizanas, nors būtų žiauriausiai kankinamas ir grėšomas mirtimi, neišduoda partizaninės veiklos paslapčių, organizacijos narių ir savo brolių partizanų.

Saugumas.

29. Saugumas yra visuma priemonių ir būdų, kuriais siekiama laiduoti nepavojus ir apsauga nuo netikėtumo iš priešo pusės.

Apie organizacinį saugumą kalbama atskirai.

30. Partizanai savo ir savo dalinio saugumą siekia s l o p d a m i nuo viešumos partizaninės k o v o s p a s l a p t i s, tarpusavio ryšiai vartodami s l a p t a ž o d ž i u s, nuo netikėtumo apsisaugodami s a u g a.

31. Kiekvienas partizanų dalinio vadas savo dalinyje turi įvesti priemones ir būdus, kuriais būtų siekiama užtikrinti dalinio saugumą.

Keatsižvelgiant į partizanų dalinio didumą, paros laiką, aplinkybes, vietovę, toli ar arti priešą, visur ir visada turi būti naudojamos saugumą užtikrinančios priemonės.

32. Saugumą užtikrinti padedančios priemonės yra šios: nuolatiniai ir greiti ryšiai, žinios apie priešą, priešo sekimas ir žvalgymas.

Paslapties išlaikymas.

33. Partizaninės paslaptis išlaikyti yra šventa kiekvieno partizano pareiga ir kartu jo saugumo reikalas.

34. Visais atvejais griežtoje paslapytyje turi būti laikomas pasirengimas kautynėms ir uždaviniams vykdyti. Todėl kiekvienas dalinio vadas vaidinamas pasako tik tai, kas yra būtina reagiantis ir vykdamas duotąjį uždavinį.

35. Paslaptis turi būti laikoma dar anksti kalbėti apie sumanymus ir direktyvinius įsakymus.

35. Nė vienas partizanas neprivalo girtis pašalinio asmens tarpe savo ar dalinio atliktais žyginiais. Dažnai su pasigyrimo žodžiais išsprunka partizaniškos kovos paslaptis.

36. Dėl neišlaikytos paslapties dažnai užkertamas kelias pasisekimui ir netikėtumui. Daugeliu atvejų iškalbėta paslaptis būna skaudžių nelaimių ir nuostolių priežastis.

37. Vadų pareiga griežtai saugoti paslaptį ir eikti, kad jos neiškalbėtų valdiniai. Nuolat ir griežtai kovojant prieš paslaptį iškalbėjimą, galima pasiekti reikiamą sėkmingų rezultatų.

Slaptažodis.

38. Slaptažodis yra slaptas sutartinis žodis ar žodžių eilė /sąvoka/, kuriuos nustatyta tvarka pavartoja, galima pažinti ir atskirti partizaną nuo pašalinio asmens ar priešo.

Slaptažodžiai yra organizaciniai, ryšio ir kautynių.

Apie organizacinius slaptažodžius kalbama atskirai.

39. Ryšio slaptažodis yra saugumą užtikrinanti priemonė atskyrimui prieš arba pašalinio asmens nuo partizanų dalinio arba atskiro partizano.

Ryšio slaptažodį nustato ir duoda nustatytam laikotarpiui rinktinių vadai priklausantiems daliniams arba atskiriems partizanams.

Takroštiniam partizanų daliniams ryšiui su kaimyninės rinktinės daliniais duodami nustatyta tvarka atskiri ryšio slaptažodžiai.

40. Kautynių slaptažodis yra saugumą užtikrinanti priemonė pažinti ir atskirti kautynėse priešą nuo partizano.

Kautynių slaptažodį nustato ir duoda dalinio vadas savo dalinio partizanams.

41. Kiekvienas slaptažodis yra sudėtas iš dviejų dalių: klausiamojo ir atsakomojo žodžio /pvz., "aituva - mėnulis"/ arba sąvokos /pvz., "kur yra kėllas? - už pylimo"/.

Slaptažodis pavartojamas tokiu būdu: nepažįstamasis sustabdomas surinkant: "Kas eina?"; sustabdytasis balsiai pasako klausiamąją slaptažodžio dalį /pvz., "Mituva" arba "Kur yra kelias?"/; klausiantysis partizanas turi patvirtinti ir patikinti, kad jis yra partizanas, pasakydamas atsakomąją slaptažodžio dalį /pvz., "Mėmulis" arba "Už pylimo". Apie slaptažodžių pavartojimą atskirais atvejais kalbama atskiruose skyriuose.

Sauga, sekimas, žvalgymas.

42. Saugos, sekimo ir žvalgyimo tarnybėje partizanai gali būti skiriami sargybiniams į sargybos, apsaugos, sekimo postus ir žvalgybais į saugos, kautynių ar žvalgomuosius patrulius.

43. Sargybos postas yra išstatomas saugoti nuo netikėtumo ir ginti nuo užpuolimo saugomuosius asmenis /pvz., vadovietes, sulaikytuosius ir pan./ arba daiktus /pvz., sandėlius, pastatus, tiltus ir t.t./.

44. Sargybinis pastatytas į sargybos postą privalo budriai saugoti saugomąjį daiktą ir būti pasirengęs jį ginti. Apie įtartinus įdėsius, nesuprantamus reiškinius, o taip pat apie priešo pavojų sargybinis nustatytu būdu praneša savo viršininkui /sargybos viršininkui o pats priešo pavojaus atveju pasirengia ginti saugomąjį asmenį arba daiktą.

Sargybos poste sargybinis be savo viršininko žinios nieko neprileidžia prie saugomųjų asmenų arba daiktų.

Sargybinis neprisileidžia arčiau kaip 9 m. artėjančius prie saugomųjų asmenų arba daiktų sulaiko surikdamas: "Stok! Kas eina?" Vienu atveju sustabdytuosius nukreipia eiti toliau, kitu atveju, esant reikalui, išaukia sargybos viršininką. Kol atvyks v-kas, su sustabdytuoju neįsileidžia į jokias kalbas ir neprisileidžia artyn. Visa laiką būna pasirengęs pavartoti ginklą.

Jei stabdomasis, du kartus surikus "Stok! Sausiai!" nesustoja, sargybinis šauna.

Sargybiniai draudžiama išleisti iš rankų ginklą, palikti sargybvieta, užmigti, kalbėtis su pašaliniais asmenimis ir užsiimti tokiais darbais, kurie nukreiptų sargybinio dėmesį kitur.

45. Apsaugos postas yra išstatomas saugoti nuo netikėtumo iš priešo pusės įvairiosse veiksmų arba kautynių ruožtuose sustojusių /nors ir trumpam laikotarpiui/ dalinių.

Atsižvelgiant į aplinkybes, matomumą ir vietovę, saugos postas pastatomas už kelių dešimčių ar šimtų metrų nuo dalinio, bet visais atvejais ne toliau, kaip 300 m.

Apsaugos posto vieta parenkama pavojinga iš priešo pusės kryptimi ir kiek galint paslėptai nuo priešo akių.

46. Į apsaugos postą pastatytas sargybinis privalo budriai ir nepertraukiamai sekti aplinką. Apie įtartinus judėjimus, nesuprantamus reiškinius, artėjantį priešą nustatyta tvarka praneša savo viršininkui, kuris jį pastatė.

Netikėto užpuolimo atveju sargybinis, kitaip negalėdamas pranešti, šauko.

Paprastai apsaugos posto sargybinis, jeigu nėra duota kitokių nurodymų, nei į savo dalinio pusę, nei į priešo pusę nepraleidžia pašalinių asmenų. Juos sulaikė ir praneša savo viršininkui.

Sulaikydamas elgiasi kaip sargybos posto sargybinis /žūr. 44 str./.

Į apsaugos postą reikia skirti mažiausia du vieną uždavinį turinčius sargybinius. Vienas jų skiriamas vyresniauju. Paprastai vienas sargybinis seka stacionar ar klupsčiom, antrasis - gulom ar sėdom.

47. Sekimo postas turi sekimo ir spėjimo uždavinį.

Į sekimo postą pastatytas sargybinis /sekėjas/ seka aplinką, sutartinius ženklus.

Apie pastebėtą priešą, įtartinus judėjimus, nesuprantamus reiškinius jis turi pranešti savo v-kui.

Pracinentiems asmenims sekėjas nepasirodo ir jų nesulaiko. Netikėtai priešo užkluptas, sekėjas šauko.

Paprastai sekėjai turi būti aprūpinti sekimo įran-

kiais /žiūronais ir pan./.

Sekėjo vieta taip parenkama, kad jis galėtų gerai matyti aplinkumą, pats būdamas nepastebimas.

48. Žvalgai veikia apsaugos, žvalgomos ir kautynių patrulio sudėtyje.

Nelygu dalinio dydis, patrulio paskirtis ir uždavinys, į patrulį skiriamas nevienodas skaičius partizanų, tačiau visais atvejais ne mažiau, kaip 2-3 partizanai.

Kokia bebūtų patrulio paskirtis, visi žvalgai privalo žvalgyti, sekti priešą ir vietovę, saugoti savo dalinį nuo netikėtumo iš priešo pusės.

Paprastai žvalgai veikia poromis. Vienas iš jų skiriamas vyresnioju. u

Žvalgai su savo daliniais palaiko akies ryšį ir nenutošta nuo jo toliau kaip 300 m, o naktį, rūke, miške - kiek leidžia matomumas.

49. Patrulio uždavinys nustato patrulio veiksmus ir jų pobūdį laiko ir pieto atžvilgiu.

Saugos uždavinį gavęs patrulis turi savo veiksmus derinti ir laiko, ir krypties atžvilgiu.

Saugomojo dalinio atžvilgiu saugos patruliai gali būti priekiniai, šoniniai ir užpakaliniai.

Laiko sąlyga reikalauja, kad patrulis laikytųsi tam tikro ~~xygkaxx~~ suderinto žygiavimo greičio ir tuo būdu išlaikytų reikiamą atstumą iki saugomojo dalinio.

Krypties sąlyga reikalauja patrulį laikyti saugomojo dalinio kelio.

50. Žvalgomasis patrulis paprastai slenka jo paties pasirinktomis prieigomis. Žvalgomasis patrulis turi kuo daugiau matyti, pats pasilikdamas priešui nematomas.

51. Apskritai, visi patruliai turi veikti slaptai, kuo daugiau taikydami prievietos.

Suderant patrulį, visada turi būti paskiriamas patrulio viršininkas.

Patrulio viršininkas, gavęs uždavinį, turi trumpai paaiškinti patrulio uždavinį žvalgams, priminti reikalingus sutartinčius ženklus, slaptažodžius ir paskirti savo pavaduotoją.

Žinios.

52. Partizaniniuose veiksmuose ir kautynėse partizanai žinias gauna: a/ nustatyta tvarka iš atitinkamų organizacijos pareigūnų, b/ patys rinkdami.

Gautas ar surinktas žinias, jei yra laiko, reikia patikrinti.

53. Prieš veikdamas partizanų dalinio vadas privalo turėti žinias:

- a/ apie priešą,
- b/ apie savo dalinio padėtį,
- c/ apie vietovę.

Žinias apie priešą gauna iš aukštesniojo vado, iš priklausomųjų vadų ir iš vykdomo sekimo bei žvalgymo.

Žinias apie savo dalinio padėtį ir apie vietovę dalinai vadas renka pats arba sužino iš savo valdinių pranešimų.

54. Žinios apie priešą, savo padėtį ir vietovę sudaro vadovavimo pagrindą ir dalinai yra geriausias dalinio saugumo laidas.

55. Kautynėse žinios apie priešą renkamos priešą sekant ir vykdam nepertraukiamą žvalgyimą.

Atliekant kautynių žvalgyimą, turima tikslas nustatyti apie priešą:

- a/ kur yra priešas,
- b/ ką jis daro,
- c/ kaip išdėstyti jo ginklai;

apie vietovę:

- a/ kokios prieigos,
- b/ vietovės raižytumas.

Ryšiai.

56. Siekdami kautynėse saugumo ir pasisėkimo, partizanai palaiko ryšį tarpusavyje, su vadovybe ir su kaimynais.

Kautynėse ryšis dalinyje ir su kaimynais palaikomas per ryšio pasiuntinius, sutartiniais ženklais /švilpukais, raketomis, vėliavėlėmis, šviestais, ženkais, įvairiais garsais, pamėgdžiojant žvėrių bei paukščių balsus ir t.t./.

Palaikyti ryšiui su aukštesniojo vada, o taip pat ir su priklausomais vadais, panaudojami ryšio pasiuntiniai arba kai kuriais atvejais tam tikslui panaudojamas organizacinis ryšių tinklas.

Ryšio pasiuntinys yra patikimiausia ryšio priemonė. Paprastai ryšio pasiuntiniai kautynėse, jei jie nėra pasiųsti, eina kartu su vadu.

57. Kiekvienam atveju dalinio vadas privalo nustatyti sutartinius ženklus ir juos aiškiai perduoti valdiniam. Ypatinai rūpestingai reikia nustatyti sutartinius ženklus nakties veiksmuose.

58. Tikriausias ryšys kautynėse yra asmeninis dalinio vado dalyvavimas kautynių veiksmuose ir jo betarpiška įtaka savo valdiniam.

Uždavinys, sprendimas, įsakymas.

59. Prieš veikdamas arba vykdydamas duotąjį uždavinį, partizanų dalinio vadas privalo įsigilinti į duotąjį uždavinį.

60. Siūdomas uždavinio, prieš išgalų, savo dalinio dydžio, vietovės, metų ir paros laiko vadas daro sprendimą.

Greitas, kad ir nepergeriamas, laiku padarytas ir laiku įvykdytas sprendimas visada yra geresnis už nors ir gerą, bet pavėluotą sprendimą.

Neveiklumas, dvejojimas ir apsilaidumas yra didesnis prasižengimas nei klaida, pasirenkant būdas ir priemones.

61. Vadas, padaręs sprendimą, duoda raštu ar šo dalyje įsakymą, kuris vadinamas operaciniu įsakymu.

Operaciniai įsakymai yra rengiami eji bendrieji ir atskirieji.

Įsakymas turi būti iš anksto apgalvotas, ar jis įvykdomas, nes niekas taip neveikia nuotaika, kaip neįvykdomas ar kaltaliojamas įsakymas.

62. Ypač trumpi ir aiškūs turi būti valdiniam duodami atskiri uždaviniai.

63. Geriausias įsakymas daliniui sunkioje padėtyje yra asmeninis vado pavyzdys.

64. Įsakymai turi būti atiduodami laiku. Jei veiksmai yra numatomi iš anksto, duodamas trumpas rengiamasis įsakymas.

Žodinis įsakymas valdinių turi būti pakartojamas.

Įsakymų vykdymas turi būti tikrinamas.

Pranešimai.

65. Partizaniniuose veiksmuose, kautynėse reikia nuolat pranešinėti apie savo vieneto padėtį savo vadui, kaimynams, kuriems tai žinotina.

Kiekvieną kartą reikia pranešti, kai pasikeičia padėtis, kai gauta ar surinkta žinių apie priešą.

66. Pranešimai turi būti trumpi, tikslūs ir laiku siunčiami. Juose turi būti tik patikrinti ar išbirti dalykai. Asmeninė nuomonė ir panašūs dalykai pranešime turi būti, apie tai pažymint, išskirti.

Raštininiuose pranešimuose turi būti pažymėtas pranešimo išsiuntimo ir pranešamų įvykių laikas, ką pranešėjas daro ar mano daryti, ryšis su juo.

67. Pranešimai yra terminuoti /kurie siunčiami viršininio nustatyto laiku/ ir neterminuoti.

68. Kautynėms pasibaigus visi vadai komandos keliu siunčia kautynių aprašymą.

Kautynių aprašyme turi būti:

- a/ gautasis ir savo įsakymas,
- b/ bendra kautynių eiga,
- c/ partizanų ir medžiagos nuostoliai /partizanams nurodyti slaptavardžiais/,
- d/ priešo nuostolių vaizdas,
- e/ kokie priešo vienetai dalyvavo kautynėse,
- f/ ką toliau priešas daro,
- g/ ypatingai paeilžymėje partizanai ir daliniai.

69. Paprastai įsakymai ir pranešimai siunčiami

komandos keičiu. Labai skubiais atsitikiniais komandos kelio gali būti nesilaikoma.

70. Kai kuriais atvejais nustatyta tvarka ir būdu pranešimai ar įsakymai turi būti ruošiami šifruotai.

71. Kiekvienam atveju ryšio paslauntinui turi būti nurodoma: kam ir kur pranešimas ar įsakymas pateikti, vykimo kelias, kur grįžti arba kur pasilikti.

Gręsiant pavojui, kad pranešimas ar įsakymas gali patekti į priešo rankas, ryšio paslauntinys turi jį sunaikinti. Todėl kai kuriais atvejais ryšio paslauntinui reikia pasakyti apie pranešimo ar įsakymo turinį ir supažindinti su aplinkybėmis.

D. PARTIZANINIŲ KAUTINIŲ PAGRINDAI

Bendrybės.

72. Ne asmeninio keršto vedami, bet dėl gyvųjų tautos reikalų ir nepakęsdami vergiškos okupacinės santvarkos ir jos pardslavėlių, partizanai veda žatbutinę kovą.

73. Partizaninėse kautynėse laimėjimas nulemia ne partizanų skaičius, bet jų ir jų vadų vertė, aukštos dvasinės savybės ir pasiryšimas.

74. Visų partizaninių veiksmų ir kautynių pagrindas yra netikėtumas, staigumas, mokėjimas suerintai veikti.

Netikėtumas.

75. Netikėtais veiksmais pasiekama dvasinė persvara, suvaržo priešo veikimo laisvė. Netikėtumas padeda silpnesniam nugalėti stipresnįjį.

76. Netikėtumas galimam tikimam pasiekti priešą klaidinančiais veiksmais ar įrengimais. Svarbu, kad iki paskutinės minutės priešas nesužinotų mūsų siekimų ir santvarkos.

Priešas turi būti užkluptas tokioje vietoje, kurioje jis nebūtų pasirengęs veikti, arba dėl vietovės sąlygų neturėtų veikimo laisvės.

K o l p r i e š a s n e t i k ė t u m a s

apglašintas susigriebs, jis turiturerėti kuo didžiausius nuostolius.

77. Netikėtumo įspūdi padidina greitį ir iš arti šūviai. Todėl partizanai turi mokėti taikliai ir greitai šaudyti. Dažnai grietas ir taiklus šūvis ar išmesta laiku ir taikliai granata nulems partizano likimą.

Kai kuriais atvejais per ankstybas šūvis yra žalingas: jis išduoda pasielėpusį ar užsimaskavusį partizaną ar dalinį.

Didesnis įspūdis ir netikėtumas pasiekiamas, kai ugnis į priešą paleidžiama pagal sutartinį ženklą arba kai jis žygiuja per iš anksto nustatytą vietą.

78. Visais atvejais turi būti išnaudojamos netikėtumo pasekos.

79. Nuo netikėtumo iš priešopusės saugomasi sauga, stropiai vykdoma žvalgyma, patikimais ir nuolatiniiais ryšiais ir energingai veikiama.

Priešo klaidinimas.

80. Klaidindami priešą, partizanai siekia, kad jis susidarytų netikrą arba perdėtą vaizdą apie partizanų santvarką, išsidėstymą, skaičių, sumanymus ir veiksmus.

81. Partizanai klaidina priešą slėpdami ir maskuodami įrengimus arba judesius, patys slėpdamiesi ar maskuodamiesi nuo priešo akių.

Visi klaidinantieji veiksmai arba įrengimai turi būti panašūs į tikrusius ir sunkiai nuo jų atskiriamai.

82. Be jokio atskiro įsakymo partizanai turi slėpti nuo priešo ir viešumos žygio kryptis /iš kur atvyksta ir kur nuvyksta/, skaičių /nedarant bereikalingų pėdsakų ir juos užmaskuojat/, uždavinių vykdymo būdą, priemones ir padarinius.

Gera paslėpta ir užmaskuota bus tada, kada priešas apie partizaninius veiksmus ir darbus galės rasti kuo mažiausiai žymių ir surinkti ži-

ni y.

83. Žygio kryptis klaidinama, kai žygiuojama keliais, sumintais takais, klaidinančiai pereinant skerskelius /pav.atbulomis, persokant ir t.t./, kai kaitaliojama žygio kryptis.

Neišvengtini pėdsakai, ypač žiemos metu, turi būti maskuojami /užvažinėjami ir pan./. Kad palikti mažiausias pėdsakų žymes, reikia žygiuoti žengiant pėda pėdon.

84. Kautynėse partizanai priešą klaidina apgaulingais judesiais /pav.sumosikavus rankomis stauga, lyg kliudytas, kristi žemėn/, klaidinamais parengimais /pav., ugniavietėje iš kurios buvo šaudoma pakabinama kepurė pačiam paslenkant į kitą vietą ir pan./.

Kai kuriais atvejais, ypač dengtoje vietovėje, priešą klaidinančiai veikia energingos ir balsios komandos nesamiems ginklams ir vienetams.

85. Stovyklos, palapinės, sargybviėtės turi būti slepiamos ir maskuojamos. Ypatinai rūpestingai turi būti paslepiami ir maskuojami pėdsakai, vedantieji į postoviavimo vietas, sargybinių takai ir pan.

86. Partizaniniuose veiksmuose ar kautynėse partizanas privalo pats maskuotis ir maskuoti savo ginklą.

87. Partizanas nuo priešo akių pasislepia už priedangų ar uždangų, maskuojasi vietos daiktų šešėliais, pritaikindamas savo drabužių spalvą prie aplinkumos /žiema baltos spalvos apsiaustais, vasarą - žalios spalvos drabužiais, palapinėmis/.

Kramuotose vietose, javų laukuose ir pan. partizanas, maskuodamas savo ugniavietę ir save, apsikaiso šakomis, žolėmis.

Atvirose vietose ginklams ir sau maskuoti panaudoja maskavimosi tinklėlių.

88. Partizanų dalinio vado pareiga kiekvienu atveju nurodyti partizanams slėpimosi ir maskavimosi būdą.

Kiekvienas partizanas, kad ir nebūtų įsakymo, privalo visuose veiksmuose slėptis ir maskuotis nuo priešo akių.

Priedanga, uždanga.

89. Priedanga saugomasi ir už jos pasislepiama

nuo priešų akių, tačiau ji neuždengia nuo priešų kulku.

Uždanga saugomasi ir užsidengiama nuo priešų kulku, tuo pačiu ji dengia ir nuo priešų akių.

90. Kautynėse partizanai saugosi nuo priešų kulku ir kartu nuo sekimo uždangomis, sekdami ir žvalgydamiesi slepiasi už priedangų.

91. Uždangomis paprastai pasirenkama gamtiniai vietovės pakilimai, antgrioviai, grioviai, mūrinės ar akmeninės sienos, pastatų pamatai, medžiai ir t.t., kurie gali prisidengti nuo priešų kulku. Greit pasirinkti ir spręsti uždangos tinkamumą turi mokėti kiekvienas partizanas.

Smėlis, žemė, molis kulkos nepramušami, kai uždangos sluoksnis storesnis už 1 m. Mūrinė siena vienos išilginės plytos gali būti pramušama kulkos, didesnio storumo - tik pakartotinai pataikius keletoms kulkomis į tą pašią vietą.

Sausa pušis pramušama iš 100 m iki 60 cm, iš 400 m iki 85 cm, iš 800 m iki 40 cm ir iš 1800 m, iki 15 cm storio. Kietesni medžiai (pav. ažuolas, uosis ir kt.) sunkiai pramušami.

Užtenka žinoti, kad medis, kuris abiejomis rankomis neapkabina, bus saugi uždanga nuo šautuvų ir kulkosvaidžių kulku.

Pasirenkant ar iširenkiant uždangas reikia atminti, kad uždangos nuo kulkosvaidžio kulku turi būti parenkamos storesnės, nes kulkosvaidžio kulkos pataiko arčiau viena kitos.

Kovavietė, ugnivietė.

92. Kovavietė /pozicija/ yra vieta, iš kurios partizanų dalinys vykdo ugnies uždavinį.

93. Visais atvejais p a r e n k a n t k o v a v i e t e m pirmoje vietoje kreipiamas dėmesys į š a u d y m o g a l i m u m a s, antroje vietoje atsižvelgiama į t i n k a m a s ir p a t o g i a s a t s i t r a u k i m o k r y p t i s, p a k a n k a m a s u ž d a n g a s.

Atsižvelgiant į aplinkybes ir vietovę kovavietė parenkama priešui sunkiai pastebimoje ir nesitiki- moje vietovėje. Reikia vengti ryškių ir aiškiai iš

priešo pusės matomų vietos daiktų.

94. Vieta, iš kurios partizanas kovavietėje šaudė yra ugnia vieta.

Ugnievietė parenkama tokia vieta iš kurios būtų patogiau šaudyti ir būtų pakankama uždanga nuo priešo kulnų.

Reikia vengti ugnievietėms rinkti aiškiai matomas iš priešo pusės vietas arba ant ryškių iš toli pastebimų vietos daiktų /pav., pastatų kuglių ir pan/

Ugnievietėms netinka akmenimis arba stambiu žvyru grįsto kelio grioviai, akmenų krūvos /pataikiosios ir skildamos kulnos skeveldromis gali sužeisti partizanus/.

95. Partizanas kautynėse, keisdamas ugnievietę, sekancią ugnievietę pasirenka pats.

Kiekvieną sekancią ugnievietę partizanas užima ne iškart į ją įbėgdamas, bet iš pradžių krisdamas už uždangos, o paskui jau šliaužte išliauždamas.

96. Pasirenkant ugnievietę gyvenvietėse, prie pastatų arba aukštų uždangų, ugnievietė pasirenkama prieš pastatą arba uždangą, šešėlyje arba pastato viduje.

Šaudant pro langus, duris, reikia stovėti toliau nuo lango ar durų.

Gyvenvietesė tinkamomis ugnievietėmis yra namų pastogės, stogų langai padarytos tos skylės ir pan.

97. Miške pasirenkant ugnievietes medžiuose, tam tikslui tinkamesni yra lapučiai medžiai.

98. Reikalui esant partizanas turi savo ugnievietę pagerinti: pasidaryti ginklui atramą, sutvirtinti uždangą.

Ugnis.

99. Kiekvienas partizanas šaudydamas turi laikytis šios pagrindinės taisyklės: šaudyti tik į matomą priešą arba baikai pastebi už priedangos pasislėpusį priešą.

Visais atvejais, nežinot iš kokio ginklo šaudytų, partizanas turi pasirinkti ir šaudyti tik į vieną ryškiausiai matomą taikinį. Niekada tikslo nepasiekia šaudymas, kaip vadinamas "sijojant į

būri" ir t.t.

100. Kai taikiny yra nurodomas vado, turi būti šaudoma į nurodytą taikinį.

101. Visais atvejais, prieš šaudant, ugniavietėje turi būti palaikytas ginklas, kad nebūtų užterštas ar užkimštas vamzdis.

Prieš paleidžiant šūvį, reikia gerai išsiremti ginklą, taikliai, su laikius kvėpavimą, nusitaisyti ir netrukė šiojant paspausti nuleidžiamąjį kabliuką.

102. Atviroje vietovėje partizanas ginklą užtaiso, užveda arba šalina kliūtis pavirsdamas ant šono, pats būdamas prisipaudęs prie žemės, dengtoje vietovėje – pasilinkdamas už uždangos. Tačiau visais atvejais, šaudydamas, užtaisydamas ir taip pat šalindamas kliūtis partizanas privalo sekti priešą.

103. Kiekvienas partizanas turi mokėti spręsti atstumą iki taikinio ir, jei nėra vado komanduojamasis, nustatyti savo ginklo taikyklį. Atstumas iki taikinio sprendžiamas iš akies, arba, kai yra iš anksto išmatuota, iš vietos daiktų.

Kada kyla klausimas dėl atstumo, geriau nustatyti mažesnis taikyklis, negu didesnis. Mažesnis taikyklis palengvina sekti kulkų kritimą, be to priešui padaromas didesnis įspūdis, kai jis pastebi, kad prieš jį esančios ruožas yra apšaudomas.

104. Šaudant į skersai judančius taikinius, taikymo taškas turi būti parenkamas prieš judantį taikinį. Taikymo taškas menamai parenkamas į judesio greitį, atstumą iki taikinio ir vėjo įtaką.

Judesys.

105. Kautynėse partizanų dalinys pirmyn ar atgal nuo vienos ribos iki kitos paslenka darydamas šuolį.

Atskiri partizanai arba partizanų saujelės prieš ugnies įtakoje pirmyn ar atgal slenka per bėgdami.

Kiekvieno didesnio dalinio šuolis gali susidėti iš mažesnių dalinių šuolių, o mažesnių dalinių

šuočiai - iš atskirų partizanų ar partizanų saujelės perbėgimų.

106. Partizanas turi pats spręsti, kada pakilti, kiek toli bėgti ir, kas svarbiausia, kur iš naujo gulti.

Kiekviena nauja vieta pasirenkama /išžiūrinama/ ne perbėgimo metu, bet dar prieš perbėgsiant.

Perbėgimo dydis ir greitis priklauso nuo vietovės ir nuo priešų ugnies stiprumo ir taiklumo.

Atviresnėje vietovėje, stipresnėje ir taiklesnėje ugnyje /ypač artimuose atstumuose/ perbėgimai turi būti trumpesni ir staigesni. Sunkesnėse aplinkybėse kiekvienas jų turi trukti ne ilgiau kaip 5 sekundes, kad priešas nesuspėtų gerai nusitaikinti. Tačiau tuo laiku reikia stengtis kuo toliausia nubėgti.

Perbėgimų miklumas ir staigumas turi klaidinti priešą, blaškyti jo ugnį.

Kiekvienam perbėgimui reikia taip pasirengti, kad priešas nepastebėtų rengiamųjų veiksmų ir svyravimų.

Paprastai pasirengimas susideda iš šių neišskiriamų veiksmų: a/ užvedamas šautuvas ir pastatoma atsarga, b/ patikrinamas granatų prisegimas ir šovinių uždarymas, c/ pritraukiamos kojos ir padaromos atsispyrimo duobutės, d/ atsiremiamas rankomis šuočiai.

Išnaudojant patogesnius momentus: priešų ugnies susilpnėjimą, nukreipimą į kitą vietą, savo ugnies vaisius ir t.t., staigiai pakilus, žaibo greitumu smukti į nužiarėtą vietą.

Dengtoje ir raižytoje vietoje pirmyn ir atgal pasilenkama stačiomis perbėgant nuo uždangos iki uždangos.

Nelabai raižytoje, apaugusioje nedideliais krūmais, javais ir pan. vietovėje, ypač arčiau priešų bus pravartu ropoti arba šliaužte šliaužti.

Visai atviroje ir gerai matomoje vietovėje ropojimas ar šliaužimas netinka. Geriau slinkti perbėgimais.

Perbėgimų metu partizanas privalo sekti priešą, savo vadą ir kaimynus.

Ugnies ir judesių derinimas.

107. Slinkimas pirmyn ar atgal tiek dalinio dalies, tiek atskirų partizanų turi būti derinamas su leidžiama ugnimi.

Paprastai, vienam dalinio vienetai šuoliuojant pirmyn arba atgal, kitas privalo remti jį ugnimi.

108. Atskiri partizanai arba partizanų saujelės kyla ir perbėga remiami savo kaimynų ugnies.

109. Judesio ir ugnies derinimui tarp atskirų vienetų dalinyje vadovauja dalinio vadas, vienetuose tarp atskirų partizanų arba partizanų saujelių - žemesniųjų vienetų vadai.

110. Kiekvienas partizanas, perbėgiant jo kaimynui, privalo savo ginklo ugnimi paremti jo judesį, šaudydamas į tuos taikinius, kurie kliudė kaimynui judėti.

E. ŽYGIS

Orientavimasis.

111. Kiekvienas partizanas privalo mokėti orientuotis kelyje, vietovėje, paklydęs greitai susivokti.

112. Orientutis vietoje nežinomoje vietovėje panaudojamas žemėlapis /geriau stambesnio mastelio/ arba klausiamas vietovę pažįstas gyventojas.

Neišrint kokiu būdu būtų orientuojamasi, visada reikia žygio kryptimi išsiaiškinti arba išidėmėti būdingesnius vietos daiktus arba kelio pasisukimus bei kryžkelius.

Naktį, rūke, miške, ypač nepažįstamoje vietovėje, žygio kryptčiai išlaikyti ir nepaklysti turi būti imamas palydovas.

113. Pagal žemėlapi kompasu pagalba tiksliai žygio krypttis vietoje nustatoma sekanti: žemėlapyje surandamas stovėjimo taškas ir norima pasiekti vieta /žygio tikslas/, kompasas uždedamas ant stovėjimo vietos ir pagal jį orientuojamas žemėlapis, sukiojamosios dalies taikiklis nukreipiamas žemėla-

pyje surastos žygio vietos kryptimi. Kompaso taikyklio rodoma kryptimi ir bus ieškoma žygio kryptis, o žymeklis rodyva žygio kryptį laipsniais /žygio krypties azimutas/.

114. Žygio kryptis pagal kompasą patikrinama sekančiai: kompaso žymeklis pastatomas ant žygio krypties azimuto, orientuojamas kompasas, taikyklio bus nukreiptas žygio kryptimi.

115. Orientutis vietoje gali būti panaudojama saulė, mėnulis, žvaigždės, stebint medžius, augmenis ir t.t.

Saulėtą dieną tiksliai pasaulio šalis galima nustatyti laikrodžio pagalba. Laikrodis padedamas horizontaliai ir pasukamas taip, kad valandų rodyklė būtų atkreipta saulės kryptimi, kampas tarp "12" ir valandų skaičiaus dalinamas pusiau. Padalinto kampo kryptimi bus pietūs. Žinant pietų kryptį nesunku surasti kitas pasaulio kryptis.

Pagal mėnulį pasaulio kryptys nustatomos prisiminus, kad mėnulis pilnaties metu 18 val. yra rytuose, 24 val. - pietuose, o 6 val. - vakaruose.

Šiaurės žvaigždė visada yra šiaurėje; aušrinė prieš saulei tekant yra rytuose, vakarinė, vos tik saulei nusileidus, - vakaruose.

Atskirai augančių medžių dauguma šakų ir žalumynų yra pietinėje pusėje.

Ant medžių kelmų, akmenų daugiausiai kerpių ir samanų auga šiaurinėje pusėje.

Žygio organizacija ir sauga.

116. Apskritai partizanai žygiuoja kautynių arba uždavinių vykdymo tikslų ir persikeldami iš vienos postovio vietos kiton.

117. Partizanų dalinio vadas žygio įsakyme nurodo:

- a/ žygio tikslą,
- b/ žygikelį,
- c/ žygio santvarką,
- d/ skiria saugą ir duoda jai uždavinį,
- e/ nustato sutartinius ženklus,
- f/ nurodo susirinkimo vietą tam atvejui, jei priešas žygyje netikėtai užkluptų ir išsklaidytų,

g/ patikrina ar duoda ryšio ir, reikalui esant nustato kautynių slaptažodį.

118. Parenkant žygikelį pirmoje vietoje siekiama saugumo ar netikėtumo, antroje vietoje atsižvelgiama į tai, kad būtų mažiau varginantis kelias.

119. Siekiant partizaninių veiksmų slaptumo ir saugumo partizanų daliniai žygiuoja išimtinai naktį, rūke, miškais.

120. Žygio rikiuotė nustatoma iš anksto arba žygio eigoje.

Žiūrint vietovės raižitumo, perėjimų per gamtines kliūtis ir duoto uždavinio, gali tekti žygio tvarką kelis kartus pakeisti.

Paprastai žygiuojama vorele po vieną arba du, nuo dviejų iki dešimties žingsnių atstumais.

Nelygu vietai ir matomumas, atstumai turi būti didinami ar mažinami.

121. Žygyje vadovaujama žodžiu tyliai perduodant komandas iš lūpų į lūpas arba sutartiniais ženklais.

Žygiuoti reikia tyliai ir tvarkingai. Rūpestingai reikia maskuoti pėdsakus ir klaidinti kryptį.

Žengiant per mišką, krūmus reikia vengti užminti, laužyti šakas, kojas reikia statyti atsargiai ir tyliai. Įvairios kliūtys, tvoros turi būti neužkliudomos ar tyliai peržengiamos.

Prieš kliūtis ir sustojant reikia vengti susigrūdimo krūvon.

122. Žygiuojančio dalinio apsaugai ir žygio kryptčiai išlaikyti skiriamas saugos patrulis.

XXI Žiūrint dalinio žygio kryptties patrulis yra priekinis ir užpakalinis.

Priekinis patrulis yra skiriamas žygiuojančio dalinio priekinei apsaugai nuo netikėtumo iš priešo pusės ir žygio kryptčiai išlaikyti.

Užpakaliniu patruliu partizanų dalinys saugosi nuo netikėtumo iš priešo pusės atsitraukiamajame žygyje.

123. Dalinio vadas, skirdamas patrulį, privalo:

a/ paskirti patrulio viršininką,

b/ duoti saugos uždavinį,

c/ nustatyti su patruliu sutartinius ženklus,

d/ pasiškinti, kaip patrulis turi elgtis sutikęs priešą, nepažįstamus asmenis ir t.t. Atsižvelgiant į patrulio uždavinį, priešo išgales, vietovę, patrulin skiriamas atitinkamas skaičius partizanų.

Pavyzdžiui, 10-15 partizanų būreliui į priekinį patrulį skiriama ne mažiau 2 - 3 partizanai.

124. Priekinis patrulis žygiuoja atydziai žvalgydamasis į priekį ir šonus. Arie įtartinus judesius, priešą laiku perspėja savo saugomą dalinį.

Paprastai priekinis patrulis aplekia sodybas, kryžkeles, pavojingas bei įtartinas vietas.

Prieš įeidamas į mišką, priekinis patrulis 200-300 m atstume nuo miško pakraščio pasuka iš kelio ir į mišką įeina toliau nuo kelių.

Pastebėjęs įtartiną judesį, priekinis patrulis staiga gula ant žemės ir pasirengia šaudyti. Paprastai priekinis žvalgas arba patrulio viršininkas, jei nėra duota kitokių nurodymų, nepažįstamus asmenis sustabdo ir klausia slaptazodžio.

Kai kuriais atvejais, žiūrint duotojo patruliui uždavinio, priekinis patrulis bus įsakytas nesusstabdyti nepažįstamų asmenų. Šiuo atveju jis turi laiku išpėti saugomą dalinį.

Visais atvejais patrulis saugomą dalinį išpėja sutartiniu ženklu arba pasiunčia vieną žvalgą iš patrulio sudėties.

Palaikyti ryšį ir sekti patrulio duodamus ženklus dalinyje skiriamas priekinis sekėjas.

125. Dalinio vadas žygio voroje žygiuoja ten, iš kur jis galėtų patogiai sekti ir vadovauti.

Kai kuriais atvejais jis nusprendžia žygiuoti priekinio patrulio sudėtyje.

F. POSTOVIS

126. Paprastai partizanai postoviauja miške arba gyvenvietėse, rečiau - krūmuotose vietovėse, apžėlusiose ~~vistaxxxx~~ upės šlaituose ar javų laukuose.

Visais atvejais postovavimo vieta parenkama žiūrint saugumo ir dalinai patogumo.

127. Partizanų dalinys, apsistojęs ilgesniam

laikui postovianti miške, įsirengia postovinė stovyklą.

Žiūrint partizanų dalinio dydžio, postovio stovyklą įrengiama ginamųjų kautynių pagrindais /kaipo postoviaujančio dalinio kovavietė/, įrengiant atsparos mazgą sudarytą iš atskirų atsparos lizdų.

Atsparos mazgo ir atsparos lizdų įrengimas nurodytas šių mustatų ginamųjų kautynių skyriuje /žiūr.str.str.165,166/.

128. Dalinio vadas nustato stovyklos santvarką:

a/ atskirų stovyklos atsparos lizdų išdėstymą ir kovavietes,

b/apsaugos, sekimo - perspėjimo tarnybos sudėtį, parengties būrelio sudėtį ir uždavinį, tarnybų būdėjimo ir keitimosi k laiką,

c/ stovyklos tvarką, sutartinius ženklus ir reikalingus slaptažodžius.

129. Atsižvelgiant į atskirų stovyklos atsparos lizdų išdėstymą ir šaudymo galimumus, atitinkamai išdėstomos ir įrengiamos atskiros palapinės arba požeminės.

130. Visais atvejais postovio stovyklą rengiant ir ją įrengus, saugumo reikalu ir apsaugai nuo netikėtumo iš priešo pusės turi būti skiriamas atitinkamas skaičius partizanų.

131. Postovio stovykloje turi būti įvedamas būdėjimas. Būdėtojas žiūri bendrosios postovio tvarkos, prižiūri ir tvarko stovyklos apsaugos, sekimo - perspėjimo tarnybą ir, esant reikalui, laikinai vadovauja stovyklos parengties būreliui.

132. Apsaugos - sekimo postai išdėstomi aplink postovio stovyklą pavojingomis kryptimis bei prieigomis: prie kryžkelių, prie spindžių sankryžų, miške iškišuliuose ir t.t.

Žvalgymo ir apsaugos tikslu turi būti siunčiami žvalgomieji patruliai.

133. Stovyklos viduje, atsižvelgiant į postoviaujančio dalinio dydį, vietos matomumą, sekimo - perspėjimo tarnybon skiriami 1-2 žiūronais aprūpinti sekėjai. Sekėjai seka stovyklos aplinką, apsaugo - sekimo postų išpėjamuosius ženklus.

134. Stovyklos parengties būrelis būdėjimo metu,

būdamas pilnoje kautynių aprangoje, yra pasirengęs atremti netikėtą priešo puolimą.

Parengties būrelio budėjimo vietą ir parengties tvarką nustato dalinio vadas.

135. Visi stovyklos įrengiamieji darbai ir įrenginiai, priegos, takai į stovyklą turi būti slėpiami ir maskuojami.

136. Stovykloje turi būti laikomasi griežtos tvarkos. Draudžiama yra rėkauti, dainuoti ir kelti triukšmą. Reikia vengti kūrėti laužus deinos metu.

137. Turi būti griežtai sekama, kad pašaliniai asmenys nesužinotų stovyklos vietos. Kada yra žinių, ar davinių, kad stovyklos vietą sužinojo pašaliniai asmenys, saugumo reikalu, stovyklos vieta turi būti apleidžiama, stovyklos buvimo žymės turi būti pašalinamos ir užmaskuojamos.

138. P o s t o v i a u j a n t g y v e n v i e t e s e, reikia vengti judėjimo, kuris atkreiptų kaimynų arba pašalinių asmenų dėmesį.

139. Postoviaujančio dalinio vadas privalo išžvalgyti gyvenvietę ir aplinką, numatyti kulkosvaidžių ugnia vietas ir pasitraukimo kryptis tuo atveju, jei priešas netikėtai užpultų.

140. Gyvenvietėje postoviaujančio dalinio apsaugai išstatomi: dienos metu - sekimo - įspėjimo, o nakties metu - a p s a u g o s p o s t a i .

141. Nepatikimi gyventojai turi būti perspėti, dalinio postoviauavimo metu neišeiti iš gyvenvietės. Sargybiniai privalo kreipti dėmesį į nepatikimų gyventojų veiksmus.

142. Apskritai, postoviauavimo metu draudžiama vienu metu išnarstyti ir valyti ginklus.

Parengties būrelis turi būdėti pasirengęs netikėtumams.

G. KAUTYNĖS

Bendrybės.

143. Partizanai savanoriškai kovoja dėl kilnaus tikslo, - dėl mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės.

144. Karštai myli Tėvynę ir pasiryžęs dėl jos laisvės mirti, stiprios, nepalaužiamos valios laimėti kovoje, atkalis, pasutikys savimi ir savo va-

dais - toks yra partizanas šioje likiminėje kovoje.

145. Partizanui daugelyje atveju teks veikti savarankiškai. Asmeninis jo narsumas, mokėjimas višose aplinkybėse greit susivokti ryžtingai veikti turės didžiausios reikšmės.

146. Visais atvejais kautynėse turi būti siekiama laimėti. Niekas negali nutraukti kautynės neišnaudojęs visų savo priemonių ir galimų.

147. Partizanai turi tiek pat atkakliai veikti tiek pūdami, tiek gindami, tiek apsupti.

Užpuolimas.

148. Partizanai užpuola ribotais tikslais: arba užimti ir kurį laiką išlaikyti tam tikrą vietą, arba sunaikinti atskirus priešo dalinėlius /civilinės valdžios skyrius/, paimiti belaisvių, grobio arba ką nors suardyti, sunaikinti /susprogdinti/.

149. Visais atvejais siekiama priešą užpulti netikėtai ir nepasiruošusį. Tinkamiausias užpuolimo laikas prieš švintant naktį, rūke, visais šiais atvejais, kada yra sumažėjusi priešo apsauga, susilpnėjęs budrumas.

150. Rengiantis užpuolimui partizanų dalinio vadas turi turėti arba surinkti žinias apie priešą /priešo pagrindinės jėgos, apsauga, apsaugos postų išdėstymą/ ir vietovę.

151. Dalinio vadas, atsižvelgdamas į užpuolimo tikslą, žinias apie priešą ir vietovę, turi nuspręsti:

- a/ artėjimo tvarką,
- b/ puolimo pasirengimą /nustatyti puolimo išsities ribą/,
- c/ puolimo tvarką /kur pagrindinė smūgio kryptis, kurie uždaviniai duotini atskiriems vienetams arba specialiems būreliams, kuriuos jų puolimo kryptys/,
- d/ ryšius, sutartinius ženklus, kautynių slaptažodį,
- e/ reikalingos apsaugos išdėstymą,
- f/ pasitraukimo kryptis,
- g/ nurodyti susirinkimo vietą tuo atveju, jei priešas bet kuriame užpuolimo ruošte išsklaidytų arba atkirstų atskirus vienetus arba partizanus.

152. Užpuolimą vykdančs dalinys turi būti supažindintas su aplinkybėmis, vietove ir su užpuolimo plano smulkmenomis.

Turi būti nuodugniai nurodomas netik vyksmas ir pats užpuolimas, bet ir grįžimas /tiek pasiekus, tiek nepasiekus tikslo/, belaisvių ir grobio gabenimas ir t.t.

Dažnai užpuolimas nepasisieka arba nepasiekiamas tikslo vien dėlto, kad nėra nustatytos visos smulkmenos.

Papildomus nurodymus dalinio vadas duoda puolimo eigoje.

153. Iš žygio artėjimo rikiuotėn pereinama atsižvelgiant į atskirus uždavinius ir vietovę. Paprastai artėjimo santvarka turi atitikti atskirų vienetų uždavinius ir puolimo kryptis.

154. Puolimo išėities riba nustatoma iš anksto žiūrint vietovės, atitinkamame atstume nuo užpuolamosios vietos ar daikto.

Atskiri vienetai, prislinkę puolimo išėities ribą, sustoja ir pasirengia pulti. Esant laiko, vienetų vadai arba būrelių viršininkai vietoje nurodo puolimo kryptį ir paaiškina vieneto uždavinį.

155. Priartėjimas ir puolimo išėities ribos užėminas turi būti atliktas kuo tyliausiai ir kuo atsargiausiai.

Reikia sekti, kad priešas nesužinotų apie rengiamą užpuolimą.

156. Nustatyta valandą arba pagal ženklą dalinys vienu šuoliu greit puola piramyn. Čia svarbu priešą užklupti netikėtai ir kaip galint greičiau prie jo prislinkti dar prieš priešui susivokiant ir pradėdant gintis.

Kur tik galima su priešo apsaugos postais reikia apsidirbti tyliai ir be šūvio. Tuo budu priekiniais žvalgiais reikia skirti sumanius, drąsius ir stiprius partizanus.

157. Tais atvejais, jei nėra duota kitokių nurodymo, kada priešas pastebi ir pradeda šaudyti anksčiau, negu duodama puolimo ženklas, priešas turi būti nedelsiant puolamas, neužėmus išėities ribos, tiesiog iš žygio arba artėjimo rikiuotės.

158. Puolama staigiai ir atkakliai veržiantis nustatytomis kryptimis piramyn. Savo ginklų ugnį

reikia pradėti leisti kiek galint vėliau, paprastai tik artimuose atstumuose.

Nuolatinis, tylus ir kaip galint daugiau paslėptas slinkimas priešą veikia daugiau nei iš tolimų atstumų, dažnai dėl tolimo nepasiekianti tikslo, ugnis.

Nelygu vietovei ir priešų ugnies tikrumas, pirmyn slenkama atskirais vienetais, jų dalimis arba atskirais partizanais. Perbėgant, rėpojant, šliaužiant turi būti veržiamasi pirmyn. Apšaudomus plotus reikia perbėgti kaip galint greičiau.

159. Puolant tirštai apgyventose vietėvėse, verčiau pulti daržais, sodais, kiemais. Reikiant pulti gatve, puolama pačiais pamoniais.

Priešų ugniavietes, atskirus pasipriešinimo lizdus reikia apėiti ir sunaikinti iš užpakalio. Plačiai naudoti automatinius pistoletus, pistoletus, granatas.

160. Apsisaugoti nuo netikėto puolimo priešui pagalbon atvykusios paspirties turi būti išstatomi pavojingomis kryptimis apsaugos postai.

161. Jeigu užpuolimo tikslas yra užimti ir kurį laiką išlaikyti tam tikrą vietą, priešą sunaikinus ar išstumus, turi būti pasirengiama gintis.

G y n i m a s.

162. Žiūrint aplinkybių partizanams teks ginti atskiras vietas arba atskirus vietovės daiktus /pav. tiltus, pastatus ir t.t./.

163. Gavęs ginti vietą arba daiktą, dalinys gina juos atkakliai ir jei nėra duota kitokio įsakymo, nieku būdu neužleidžia priešui.

164. Nelygu uždavinys, vietovė ir ginamasis daiktas vienu atveju bus ginamas ištisinė riba, kitu atveju - žiedas.

Visais atvejais ginantis partizanų daliniai sudaro atsparos lizdus ir atsparos mazgus.

165. Atsparos lizdas sudaro įsitvirtinęs partizanų skyrius /arba jo dalis/. Atsparos lizdas visais atžvilgiais nedalomas, tačiau tai nereiškia, kad atsparos lizdo įgula turi būti suspiesta vienoje vietoje.

166. Keli bendrą uždavinį turi atsparos lizdai sujungiami į vieno vado vadovaujamą atsparos mazgą. Atsparos mazgai būna įvairaus didumo: nuo dviejų partizanų skyrių iki trijų partizaninių kuopų. Atsparos mazgo viduje tarp atskirų ugnies lizdų turi būti geras ugnies ryšis.

167. Rengiantis gynimui kiekvienas dalinio vadas turi:

- a/ pasirūpinti saugumu /išstatyti betarpinę apsaugą/,
- b/ parengti ugnies planą /parengti dalinio ugnį ir nustatyti atstumus /,
- c/ pravalyti šaudymo lauką, apsikasti ir užsimaskuoti,
- d/ pasirūpinti ryšiais, nustatyti sutartinius ženklus,
- e/ sutvarkyti dalinio kautynių parengtį,
- f/ pasirūpinti šaudmenimis.

168. Gynimas rengiamas taip palaipsniui, kad dalinys galėtų pradėti leisti ugnį bet kurio momentu. Rengiant kovavietę turi būti nuolat sekama, kulkosvaidžiai parengti, šautuvai ant atramų.

Š u o n e t i k ė t u m ų i š p r i e š o p u s ė s a p s i s a u g o t i i š s t a t o m i a p s a u g o s p o s t a i. Priešui puolant apsaugos postai įspėja savo dalinį ir traukiasi atgal.

169. Parengdamas dalinio ugnį, kiekvienas vadas turi vietoje nurodyti kovavietes atsparos lizdams ir ugnies uždavinius. Atskirų vienetų vadai turi nurodyti atskiriems partizanams ugniavietes ir duoti ugnies uždavinius. Turi būti išmatuojami atstumai iki atskirų vietos daiktų.

Kulkosvaidžių ugniavietės taip įrengiamos, kad būtų laidotas galimumas šaudyti suspiesta ugnimi pavojingiausia kryptimi iš kelių kulkosvaidžių.

Atskirų partizanų ugnis nukreipiama į įvairias mažesnes prieigas.

Partizanai įsirengia vieninius apkasus ir, esant laiko, susisiekiama eiga.

Įrengiamieji darbai turi būti slepiami ir įrengiami maskuojami. Turint laiko, įrengiami gerinami.

170. Gynimui pasirengus, dalinio vadas, atsižvelgdamas į uždavinį ir priešą galimumus, privalo:

- a/ sutvarkyti dalinio parengtį, budėjimą prieš

ginklų,

b/ nustatyti nuolatinę sekimo - įspėjimo tarnybą,

c/ sutvarkyti ryšius, slaptažodžius, sutartinčius ženklus ir t.t.

Paprastai budėjimas prie ginklų turi būti jungiamas su sekimo - įspėjimo tarnyba.

Paprastai dalinyje turi būti vienas trečdalis visų partizanų. Budinčioji partizanų pamaina turi būti nuolat pasirengusi užimti savo vietas ir paleisti ugnį.

171. Vadai savo vadovietę taip pasirenka, kad galėtų matyti savo dalinį, priešą ir kautynių lauką ir kad galėtų patys vadovauti.

Padėjėjams įsako būti ten, kur patys betarpiškai vadovauti negali.

172. Prieblandoje, prieš švintant, rūke, pūgoje, taip pat daliniai esant daugiau nuvargus, dalinių vadai ypatingai turi rūpintis dalinio parengtimi ir budrumu.

173. Ginantis lemiamą reikšmę turi savalaikis ugnies paleidimas ir valdymas.

Apsaugos postams traukiantis, dalinys turi būti pasirengęs leisti ugnį.

Staigiai pasirodžiusius atskirus taikinius šaudyti igudę partizanai.

Priešui puolant svarbu ramiai ir taikiai ugnis, o ne iššaudytų šaudmenų skaičius. Ugnies drausmės ir jos taiklumo turi žiūrėti žemesnieji vadai, jų pavaduotojai ir labiau igudę partizanai. Priešo pakilimas atakon turi būti pačioje pradžioje užgniaužiamas. Iš artimų atstumų priešas naikinamas automatiniais pistoletais, pistoletais, granatomis.

174. Atskiri atsparos lizdai turi atkakliai gintis vietoje net ir tada, jei priešui pavyktų įsiveržti į atsparos mazgą.

Pasitraukimas.

175. Pasitraukima tiksliai vadui įsakyti.

Pasitraukime reikia skirti atsipalaidavimo ir patį atsitraukimą.

Pasitraukti gali tekti tiek dieną, tiek naktį.

Trauktis reikia kuo slapčiausiai.

176. Atsipalaiduoti nuo priešo reikia netikėtai. Pirmiausiai turi būti atitraukiama už artimiausios uždangos dalis kulkosvaidžių. Atitrauktieji kulkosvaidžiai ugniai remia priešakinį partizanų atsipalaidavimą.

Žiūrint vietovės ir priešo ugnies tikrumo, partizanai atsipalaiduoja atakirai ar po kelis, išnaudodami priešo ugnies susilpnėjimo momentus ir savo ugnies vaisius. Artimiausių uždangų jie siekia šliauždami. Jas pasiekę, traukiasi pagreittintu tempu.

177. Vadai turi kreipti ypatingo dėmesio į moraliai palaužtus partizanus. Kiekvienas paniką keliantis reiškinys turi būti šalinamas pačioje užuomazgoje. Reikia atminti, kad niekas panikos tiek nesukelia, kiek pamišusis lekstymas.

178. Pasitraukiant dalinio vadas nurodo pasitraukimo kryptį, o, reikalui esant, nurodo susirinkimo vietą, jei ji nėra iš anksto nurodyta.

179. Dalinio vadas paprastai traukiasi su paskutiniais savo dalinio partizanais. Vado padėjėjas traukiasi su pirmaisiais dalinio partizanais ir ateško už pasitraukimo kryptį.

180. Nelygu vietovei ir priešo veiklumas atsipalaidavus pasitraukiama artėjimui, o paskui žygio rikiuote. Dalinio apsaugai išskiriama užpakalinis patrulis, kuris traukiasi vado duotais nurodymais.

181. Atsipalaiduoti ir atsitraukti n a k t i reikia kuo tyliausiai. Iš ugniviečių partizanai traukiasi tomis pačiomis taisyklėmis kaip ir dienos metu, kur susilenkus, kur rėplomis.

182. Priešui apsupus, svarbiausias dalykas, reikia laikytis šaltakraujiškai ir klausyti vado nurodymų.

Siuo atveju vadas turi susivokti ir spręsti, kurioje vietoje apsupimo žiedas yra silpniausias. Tai sprendžia iš priešo puolimo kryptių, jo ugnies ir atlikto žvalgyimo.

183. Veržtis pro apsupimo ž i e d a reikia kiek galint dengtesne ir priešo silpniausiai ginama kryptimi.

Pralaužti apsupimo žiedą skiriamas vienetas arba sudaromas būrelis. Reikia žiūrėti, kad priešas nepajustų gynimosi atsparumo sumažėjimo ir ugnies

susilpnėjimo.

Prasiveržimo kryptis parenkama ir smūgis vykdomas kuo slapčiausiai ir priešui netikėtai.

Padaryta spraga turi būti išplečiama ir jos šonai atkakliai ginami.

Dalinys per sudarytą spragą traukiasi pasitraukimo taisyklėmis.

Priešui ypatingai spaudžiant spragos šonų gynimas turi būti sustiprintas.

184. Kai kuriaš atvejais apsuptas dalinys turi prasiveržti pasiskirstydamas atskirais vienetais, būreliais arba net atskirais partizanais.

Pasalos.

185. Partizanai pasalas rengia tikslu sunaikinti priešo atskirus dalinėlius, trukdyti ir naikinti priešo tiekimo - aprūpinimo transportus, atinti iš priešo suintuosius.

186. Pasalos rengiamos tokioje vietoje, per kuria yra žinoma arba numatoma, kada priešas pražygiuos.

Pasalių kovavietė parenkama dengtoje ir raišytoje vietoje.

Atskiros ugniavietės išdėstomos, žiūrint vietovės, tokiose vietose, kad smūgio kryptimi būtų galima sutelkti stipriausia ugnis.

Ispėti apie artėjanti priešą priešo kryptimi išstatomas sekimo - išėjimo postas.

187. Pasaloms pasirengęs dalinys veikia arba stipriais, netikėtais, staigiais artimos ugnies smūgiais, arba staigiai užpuoldamas /judesiu/, arba vienaip ir kitaip.

Užkliptas priešas turi būti sunaikintas iki susigrįbe gintis ar ateis paspirtis.

188. Siekiami netikėto partizanai kovavietėje patys maskuojasi, maskuoja ginklus. Turi būti žiūrima, kad joks judesys, balsas nesutelktų priešo įtarimo.

Priešas puolamas pagal sutartinį ženklą arba kada peržengė vietoje visiems žinomą, nustatytą ribą.

Paprastai priešo apsaugos dalinėliai ar atskiri žvalgai praleidžiami.

Ugnis leidžiama iš arti į netikėtumo priblokėtą priešą ir, iki jis susigriebs, privalo turėti didžiausius nuostolius.

189. Atsižvelgiant į vietovę ir matomumą, iš kai kurių ugniaviečių partizanai, ypač pirmuoju momentu, turės šaudyti stačiom arba kiupsčiom. Šiais atvejais reikia žiūrėti netrukdyti šaudyti kitiems ginklams.

190. Nelygu aplinkybės, priešo skaičius ir atsparumas vienu atveju, išnaudojant netikėtumo vaisius, priešas bus naikinamas, kitu atveju, ypač grėšiant apsupimo pavojui, reikės laiku pasitraukti iš anksto numatytomis kryptimis arba susirinkti susirinkimo vietoje.

H. SPECIALIŲ UŽDAVINIŲ VYKDYMAS

Bendrybės.

191. Priešo okupacijos ir ypačingai prieš okupacinės santvarkos pašalinimo metu partizanų daliniais bus duodami ~~s p e c i a l i ų s u ž d a v i n i a i~~: atlikti įvairius sprogdinimo darbus, trukdyti susisiekimą /naikinti priešo kariuomenės tiekimo - aprūpinimo transportus/, nutraukti ryšius ir t.t.

192. Specialiems uždaviniams atlikti skiriami atskiri partizanai arba tam tikslui sudaryti partizanų būreliai.

193. Specialių uždavinių atlikimas dažnai yra surišamas su kitomis operacijomis, arba priešingai - tam tikros operacijos vykdomos /pav., užpuolimas/ turint tikslą atlikti specialų uždavinį.

194. Specialiems uždaviniams atlikti turi būti skiriami paregti arba toje srytėje įgudę partizanai. Visada jie turi būti aprūpinti atitinkamais įrankiais, priemonėmis ir medžiagomis.

Sprogdinimas.

195. Visais atvejais sprogdinimo pasisekimas priklauso nuo sprogdinimo uždavinį vykdančių partizanų sumanumo ir pasirengimo.

Paprastai sprogdinimo uždavinį atlikti sudaromas Sprogintojų būrelis /iš 2 - 5 partizanų/, kurio

viršininku skiriamas sprogdinimo darbe įgudęs arba specialiai parengtas /pionierius/ partizanas.

196. Atsižvelgiant į sprogdinamojo daikto apsaugą ir vietovę, sprogdintojų būreliui ar atskiriems sprogdintojams apsaugoti gali būti skiriamas atitinkamas partizanų skaičius arba dalinys.

197. Žiūrint aplinkybių ir duotojo uždavinio, sprogdinamasis daiktas išvaigomas ar surenkamos reikiamos žinios iš anksto arba šis darbas atliekamas pačių sprogdintojų.

198. Rengiantis sprogdinti sprogdinimo užtaisai turi būti apskaičiuoti ir iš anksto parengti.

199. Sprogdintojų būrelio viršininkas turi parengti sprogdinimo planą ir su visomis jo smulkmenomis supažindinti atskirus sprogdintojus.

Sprogdinimo plane turi būti numatyta netik priartėjimas prie sprogdinamojo daikto, parengimas ir užtaisų sprogdinimas, bet taip pat nurodyta kaip elgtis užtaisams nesprogus, kur susirinkti arba kuriomis kryptimis trauktis uždavinį įvykdžius arba priešui užpuolus.

200. Sprogdinimo uždavinys paprastai vykdomas naktį, rūke ir tais momentais, kada sprogdinamasis daiktas yra silpniausiai saugomas.

201. Užpuolime, kai kartu yra duotas ir sprogdinimo uždavinys, sprogdinimui pasirengiama ir jis atliekamas pagal bendrus nurodymus pašalinus sprogdinamojo daikto apsaugą.

Artėti prie sprogdinamojo daikto reikia labai atsargiai ir tyliai. Sprogdintojų būrelio apsauga turi užtikrinti sprogdintojų saugumą. Tačiau kiekvienas sprogdintojas turi būti pasirengęs gintis ir šaudyti.

Sprogdintojai pasirengia ir padeda sprogdinti užtaisus pagal būrelio viršininko nurodymus ten, kur sprogdinimas gali padaryti kuo didžiausius nuostolius.

Sprogdinama pagal komandą, sutartinį ženklą arba laikrodį.

202. Pasirengiant ir sprogdinant reikia elgtis labai atsargiai ir mokamai.

Apie sprogdinimo užtaisų parengimą ir technikinį sprogdinimo atlikimą kalbama atskirose instrukcijose.

Ryšų nutraukimas.

203. Ryšiai nutraukiami: nukerpant, sujungiant išeminant nuolatines /telefono telegrafo/ arba prieš karius praveistas ryšio linijas, naikinant ryšio centrus, sugadinant ryšių lėktuvų nutupimo aikštes ir t.t.

204. Ryšiams nutraukti sudaromi specialūs būreliai, skiriami daliniai arba atskiri partizanai.

Specialaus būrelio viršininkas ar dalinio vadas atsižvelgdamas į uždavinį ir aplinkybes, turi parengti uždavinio vykdymo planą: nustatyti nutraukimo būdą, vietas, maskavimo būdą ir priemones, pasirūpinti reikalingais įrankiais ir priemonėmis, duoti uždavinius atskiriems partizanams ir t.t.

205. Ryšio liniją reikia nutraukti keliose vietose. Nukirptosios, sujungtosios arba išemintosios ryšio linijos vietos turi būti maskuojamos, kad priešas negalėtų nutrauktų vielų pastebėti ir lengvai pataisyti.

Nuolatinių ryšio linijų stulpai nuplaunami prie pat žemės, nukirpti laidai pašalinami.

206. Požeminio ryšių laido /kabelio/ atkasimo ir linijos nutraukimo vieta užkasus turi būti rūpestingai užvelnuojama ir maskuojama.

207. Ryšių centrai sunaikinami juos užpuolus su sprogdinant arba išdraskant.

208. Ryšių lėktuvų nusileidimo aikštelės sugadinamos iškasant jose griovius arba prikalinėjant kuolų.

Apie technikinį ryšio linijų nutraukimą atlikimą kalbama atskirose instrukcijose.

Susisiekimo trukdymas.

209. Susisiekimas trukdomas: parengiant kliučių, minuojant susisiekimo kelius, išsprogdinant perėjas per gamtines kliūtis /pav., tiltus, tunelius ir t.t./.

210. Susisiekimo trukdymo uždaviniams atlikti sudaromi specialūs būreliai /sprogdintojų, minuojujų/, skiriami partizanų daliniai arba atskiri partizanai.

Specialaus būrelio viršininku skiriamas sumanus, laudęs arba parengtas /plenerius/ partizanas.

211. Kai kuriems susisiekimo trukdymo uždavi-

niams atlikti, žiūrint aplinkybių ir uždavinio, turės būti vykdoma užpuolimo operacija.

212. Rengiantis susisiekimo trukdymo uždaviniui atlikti specialaus būrelio arba dalinio vadas turi sudaryti vykdymo planą ir su plano smulkmenomis supažindinti atskirus partizanus.

213. Įrengiamos kliūtis išdėstomos minos tokiose susisiekimo vietose, kurias priešas negali aplenkti, bet būtinai privalo pervaziuoti arba sugaišti pašalindamas sutiktas kliūtis.

Paprastai kliūtys ir užminuotos vietos turi būti rūpestingai maskuojamos, kad priešas iš anksto jų nepastebėtų.

214. Geležinkelių sugadinimai atliekami turint kartu tikslą sunaikinti transportus. Geležinkelio bėgiai išardomi arba parengiamos minos geležinkelio pasisukimuose.

Išardymas ir minavimas turi būti rūpestingai maskuojami, kad priešas šių žabangų iš anksto nepastebėtų.

I. KITI UŽDAVINIAI

215. Priešo okupacinės santvarkos pašalinimo metu partizanų daliniams arba atskiriems partizanams gali būti duodami tvarkos palaikymo ir gyventojų apsaugos uždaviniai.

Partizanų dalinys, skirtas tam tikrame plote palaikyti tvarką ir užtikrinti gyventojų apsaugą, veikia pagal atitinkamus nurodymus bei intrukcijas.

J. GINKLO VARTOJIMAS IR PRIŽIŪRA

216. Ginklas yra ištikimiausias partizano prietėlius pavojuje ir kautynėse. Todėl kiekvienas partizanas pavestus ginklus privalo tvarkingai vartoti rūpestingai prižiūrėti.

217. Nelygu veikimo sąlygos ir duotieji uždaviniai partizanai nešioja ginklus viešai ar paslėptai.

Nežiūrint kaip būtų įsakyta ginklą nešioti, visais atvejais jie turi būti patogiai pakabinti arba įdėti, kad, reikalui esant, būtų galima

greit pavartoti.

218. Ginklai reikia lauja atsargiai išsujais elgtis. Kiekvieną kartą, paimant ginklą į rankas, reikia patikrinti, ar pastatyta atsarga ar ne, ar šoviny s įvestas į šovinio lizdą ar ne.

Perduodant ginklą kitam reikia įspėti: "atsarga pastatyta", "šoviny s įvestas į šovinio lizdą", arba "atsarga nepatstatyta, šoviny s įvestas į šovinio lizdą", arba "ginklas neužvestas" ir t.t.

Griežtai žiūrėti šios taisyklės: neduoti ginklo į rankas kam nėra būtina i reikalinga.

Mokant arba pasedant ginklą kitam, visų pirma ginklas ištaisyomas: išimama a pkaba, išvedamas ir išimamas šoviny s.

Mokantis taikyti, išardant ginklą vamzdis nieku būdu neatkreipiamas į kitą asmenį arba į save.

Daugel nelaimių įvyksta dažnai vien dėl tos priežasties, kad nemokamai ginklas vartojamas.

219. Ginklai turi būti dažnai valomi. Ypatin gairi rūpestingai turi būti valomi ginklai po kiekvieno šaudymo. Nepakenka paviršutinio ginklo nuvalymo nuo nesvarumų arba nuo rudžių. Atydžiai turi būti prižiūrinamos ir valomos judomosios ginklų dalys, vamzdis, šovinio lizdas, dujų vamzdeliai ir t.t.

Išnarstant ginklą nenaudoti jėgos. Užrudijusias ir prikepusias dalis ištepti žibalu ir palaikius kurį laiką, atsargiai narstyti.

Valymui vartoti švairius skudurus /tinkamiaus vilnonius/, pakulas. Yra dšaudžiama ginklų valymui s vartoti stiklinį popierį, bružuokles, smėjį ir kitus aštrius daiktus, o taip pat metalus griaužiančius chemikalus /įvairias rūgštis/. Valant aštriomis priemonėmis padidinamas ginklo kalibras, sutrinamos išgverinamos ginklo dalys.

Tuo j po šaudymo vamzdis reikia ištepti vazelinu, alyva, o nesant jų - bent žibalu, o tik paskiau valyti.

220. Išvalytų ginklų sutepinimui vartojama alyva, vazelinas, o šių nesant iš riebalų pasigamintas tepalas.

Paprastai judomosios ginklo dalys sutepanos alyva arba plenu sluoksniu vazelino. Saltyje judomasis dalis laikyti sausai nuvalytas arba išteptas

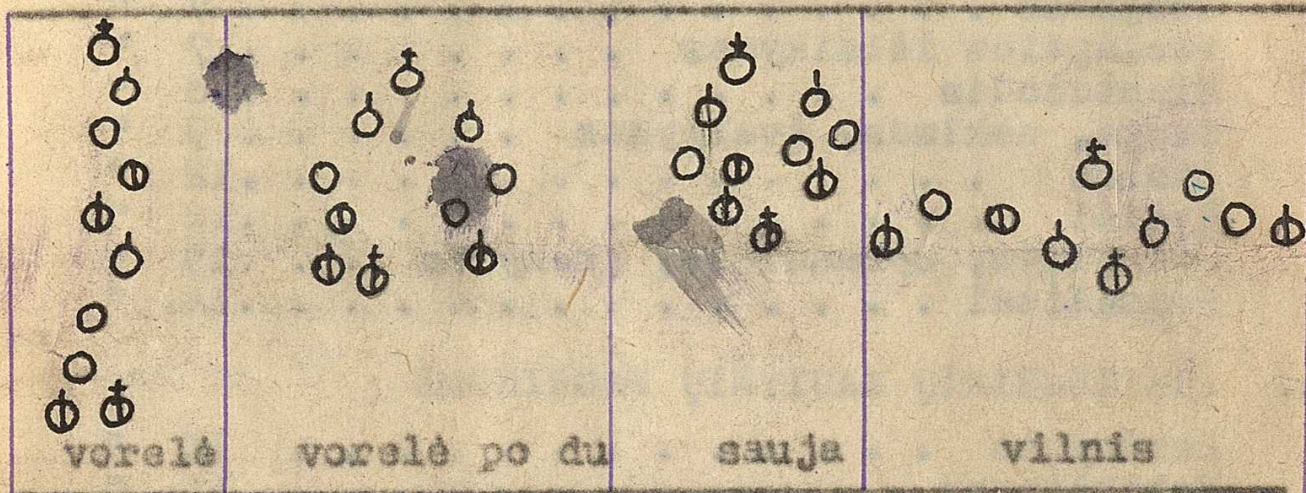
2 priedėlis

SUTARTINIAI ŽENKLAI

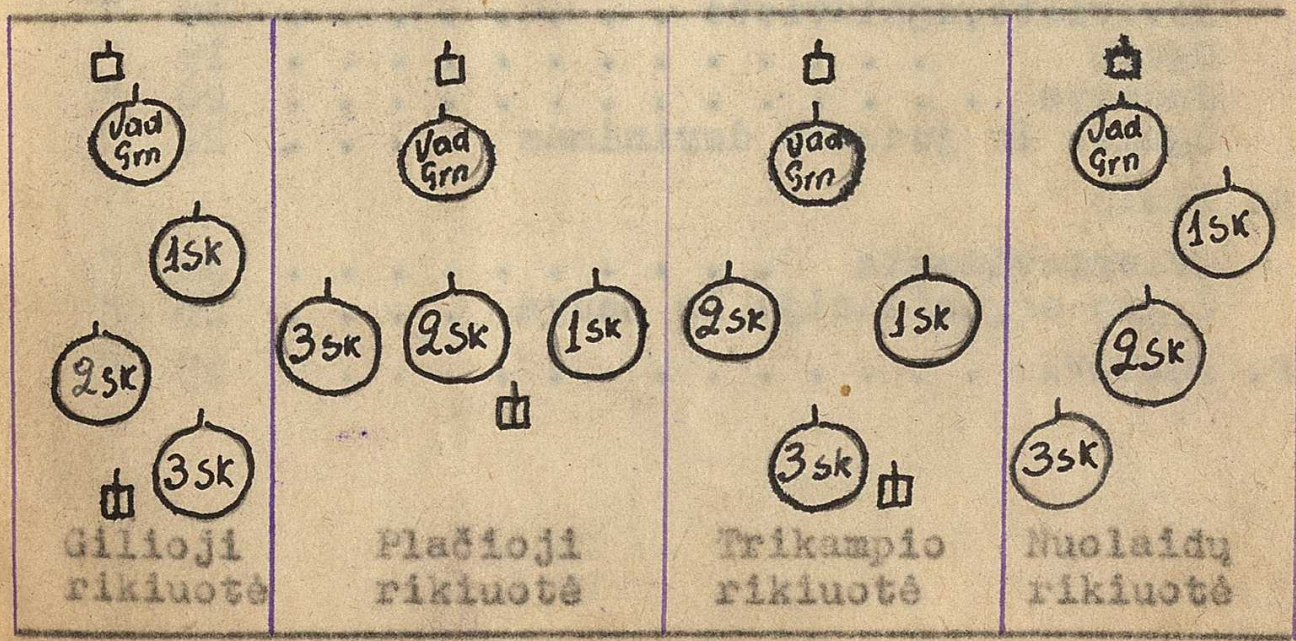
	Kuopos vadas		Kuopos vado ~~padaidojas~~
	Burio vadas		Burio vado ~~padaidojas~~
	Skyrininkas		Skyrininko pavaduotojas
	Gradininkas		Gradininko pavaduotojas
	Part.- kulko- svaidininkas		Partizanas

MANEVRINĖS RIKIUOTĖS

I. Partizanų skyriaus.

II. Partizanų būrio.

T U R I N Y S

A. BENDRYBĖS	1	psl.
B. BENDROS ŽINIOS APIS PARTIZANINĖ KOVĄ		
Kovos savumai	1	psl.
Partizanų dalinių sudėtis	2	"
Ginklai	2	"
Ginklo naudojimo taisyklės	4	"
C. BENDRIEJI KOVOS DĖSNIAI		
Dvasinių jėgų reikėmė	4	psl.
Vado ir dalinio privalumai	5	"
Partizano pareigos partizaniniuose veiksmuose ir kautynėse	6	psl.
Saugumas	7	"
Paslapties išlaikymas	7	"
Slaptažodis	8	"
Sauga, sekimas, žvalgymas	9	"
Žinios	12	"
Uždavinys, sprendimas, įsakymas	13	"
Pranešimai	14	"
D. PARTIZANINIŲ KAUTYNIŲ PAGRINDAI		
Bendrybės	15	"
Netikėtumas	15	"
Priešo klaidinimas	16	"
Friedanga, uždanga	17	"
Kovavietė, ugniauvietė	18	"
Ugnis	19	"
Judėjimas	20	"
Ugnies ir judesio derinimas	22	"
E. ŽYGIS		
Orientavimasis	22	"
Žygio organizacija ir sauga	23	"
F. POŠIOVIS	25	"

C. KAUTYNĖS

Bendrybės	27	psl.
Užpuolimas	28	"
Gynimas	30	"
Pasitraukimas	32	"
Pasalos	34	"

H. SPECIALIŲ UŽDAVINIŲ VYKDYMAS

Bendrybės	35	"
Sprogdinimas	35	"
Ryšių nutraukimas	37	"
Susisiekimo t r ukdymas	37	"

I. KITI UŽDAVINIAI . . . . . 38 "

J. GINKLO VARTOJIMAS IR PRIEŽIŪRA 38 "

PRIEDĖLIAI

1 priedėlis

SUTARTINIAI ŽENKLAI RIKIUOTEI VALDYTI	40	"
---------------------------------------	----	---

2 priedėlis

SUTARTINIAI ŽENKLAI	41	"
---------------------	----	---

MANEVRINĖS RIKIUOTĖS	41	"
----------------------	----	---
